

### บทที่ 3

#### วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาสถานภาพงานวิจัยด้านการศึกษาปฐมวัย ครั้งนี้ เป็นการสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ ภาคนิพนธ์และการค้นคว้าอิสระด้านการศึกษาปฐมวัย ระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันการศึกษา ต่าง ๆ ที่พิมพ์เผยแพร่ระหว่างปี พ.ศ. 2546-2551 โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสถานภาพของงานวิจัยด้านการศึกษาปฐมวัยเกี่ยวกับ 1) ลักษณะของงานวิจัยด้านการ ศึกษาปฐมวัย 2) หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 3) การเรียนรู้ / พัฒนาการของเด็กปฐมวัย 4) การ บริหารจัดการการศึกษาปฐมวัย โดยมีขั้นตอนของกระบวนการดำเนินการสังเคราะห์เอกสารงาน วิจัย ดังนี้

##### ขั้นที่ 1 กำหนดปัญหาวิจัย

ปัญหาวิจัยคือ ความต้องการทราบถึงสถานภาพของงานวิจัยด้านการศึกษาปฐมวัย

##### ขั้นที่ 2 กำหนดวัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพของงานวิจัยด้านการศึกษาปฐมวัย เกี่ยวกับ

- 1) ลักษณะของงานวิจัยด้านการศึกษาปฐมวัย
- 2) หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
- 3) การเรียนรู้ / พัฒนาการของเด็กปฐมวัย
- 4) การบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัย

##### ขั้นที่ 3 สร้างเครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสำรวจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการรวบรวมข้อมูล ซึ่งประกอบ ด้วย

ส่วนที่ 1 ลักษณะของงานวิจัย ประกอบด้วยหัวข้อต่อไปนี้ ชื่อเรื่อง ชื่อผู้วิจัย ปีที่พิมพ์ สาขาวิชา ประเภทของงานวิจัย รูปแบบของการวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการ วิจัย และค่าสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 2 เนื้อหาสาระที่มุ่งศึกษา และผลการวิจัยที่เป็นข้อค้นพบของงานวิจัยประกอบด้วย ตัวแปรอิสระและตัวแปรตามที่ศึกษา องค์ประกอบย่อยของแต่ละตัวแปร ผลการวิจัยที่เป็นข้อ ค้นพบ

##### ขั้นที่ 4 เก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยชี้แจงกับคณะผู้ช่วยวิจัย จำนวน 3 คน ในการใช้แบบสำรวจงานวิจัยพร้อมให้ทดลองกรอกข้อมูลงานวิทยานิพนธ์ลงในแบบสำรวจนั้น และผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความถูกต้องและเที่ยงตรงของการกรอกข้อมูลจนได้ข้อมูลถูกต้องทุกคน

2. ผู้วิจัยและคณะผู้ช่วยวิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลที่พิมพ์เผยแพร่ในรูปแบบของเอกสารที่มีอยู่ในห้องสมุดของหน่วยงานและสถาบันการศึกษาต่าง ๆ รวมทั้งที่เผยแพร่(Online) ผ่านเครือข่าย(Web) ต่าง ๆ ทางอินเทอร์เน็ต (Internet)

3. การเก็บข้อมูล เริ่มต้นจากการรวบรวมรายชื่อและบทคัดย่องานวิทยานิพนธ์ ที่รวมพิมพ์เป็นเล่มและสืบค้นจากเครือข่ายทางอินเทอร์เน็ตก่อน แล้วจึงศึกษาวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์พร้อมถ่ายเอกสารบางส่วนที่เกี่ยวข้องกับผลการวิจัยมาศึกษาเพิ่มเติม และนำเฉพาะงานวิจัยที่มีข้อมูลตรงกับประเด็นที่ต้องการ ได้จำนวน 222 เรื่อง มาบันทึกลงในแบบสำรวจ

4. ผู้วิจัยนำแบบสำรวจงานวิจัยที่รวบรวมข้อมูลได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลแล้วนำมากำหนดรหัส (Code)

5. ผู้วิจัยนำแบบสำรวจงานวิจัยที่รวบรวมได้ไปบันทึกข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรม Microsoft Excel ในการจัดเรียงและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการแจกแจงจำนวนความถี่และคำนวณค่าสถิติร้อยละ ตามขอบเขต หัวเรื่องและประเด็นเนื้อหาสาระที่ศึกษา และสังเคราะห์ผลการวิจัยด้วยเทคนิคการนับคะแนนเสียง (vote-counting method) และการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

6. นำเสนอข้อมูลในรูปแบบของตารางประกอบการบรรยายได้ตาราง และการบรรยายความเรียงตามประเด็นที่ศึกษา

#### ขั้นที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้การแจกแจงจำนวน โดยการจำแนกข้อมูลตามขอบเขต หัวเรื่อง และเนื้อหาสาระที่ศึกษาได้แก่ ปีที่พิมพ์ ประเภทของการวิจัย รูปแบบของการวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และเนื้อหาสาระ ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ ความถี่ และร้อยละ

2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการสังเคราะห์ผลการวิจัยที่เป็นข้อค้นพบโดยใช้เทคนิคการแจกแจงคะแนนเสียงและการวิเคราะห์เนื้อหา โดยแบ่งงานวิทยานิพนธ์ออกตามประเด็นสถานภาพที่กำหนด สรุปผลโดยการสังเคราะห์เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้น ตัวแปรตาม และองค์ประกอบย่อยที่ศึกษา และให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับเนื้อหาสาระที่เป็นข้อค้นพบหรือผลการวิจัยโดยจำแนกตามตัวแปรและองค์ประกอบย่อยที่ศึกษา

#### ขั้นที่ 6 การแปลผลและนำเสนอผลการวิจัย โดยเสนอเป็นความเรียง

## ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ วิทยานิพนธ์ ภาคนิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระด้านการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ซึ่งพิมพ์เผยแพร่ในช่วงปี พ.ศ. 2546 - 2551

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ วิทยานิพนธ์ ภาคนิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระด้านการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ซึ่งพิมพ์เผยแพร่ในช่วงปี พ.ศ. 2546 - 2551 ที่พิมพ์เผยแพร่ในรูปแบบของเอกสารที่มีอยู่ในห้องสมุดของหน่วยงานและสถาบันการศึกษาต่าง ๆ รวมทั้งที่เผยแพร่(Online) ผ่านเครือข่าย(Web) ต่าง ๆ ทางอินเทอร์เน็ต (Internet) จำนวน 222 เรื่อง

## เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสำรวจ ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบบสำรวจนี้ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ลักษณะของงานวิจัย

ส่วนที่ 2 เนื้อหาสาระที่มุ่งศึกษา และผลการวิจัยที่เป็นข้อค้นพบของงานวิจัย

### วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ คือ

1. กำหนดวัตถุประสงค์และขอบเขต หัวเรื่อง และเนื้อหาสาระของงานวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ต้องการศึกษา
2. กำหนดรายละเอียดของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตามขอบเขตของตัวแปรที่ต้องการศึกษา
3. สร้างแบบสำรวจงานวิจัย ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียด 2 ส่วน คือ
 

ส่วนที่ 1 ลักษณะของงานวิจัยประกอบด้วยหัวข้อต่อไปนี้ ชื่อเรื่อง ชื่อผู้วิจัย ปีที่พิมพ์ สาขาวิชา ประเภทของงานวิจัย รูปแบบของการวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และค่าสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 2 เนื้อหาสาระที่มุ่งศึกษา และผลการวิจัยที่เป็นข้อค้นพบของงานวิจัย ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระและตัวแปรตามที่ต้องการศึกษา องค์ประกอบย่อยของแต่ละตัวแปร ผลการวิจัยที่เป็นข้อค้นพบ
4. นำแบบสำรวจงานวิจัยที่สร้างขึ้นไปทดลองเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัย จำนวน 5 เล่ม เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของรายละเอียดที่ศึกษา และหาข้อบกพร่องของแบบสำรวจ

งานวิจัย และปรับแก้ไขจนได้แบบสำรวจงานวิจัยที่จะนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจริง

### วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการศึกษางานวิจัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบสำรวจงานวิจัยที่สร้างขึ้นแล้วนำผลมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ สรุปในประเด็นต่าง ๆ ตามที่กำหนด ได้แก่ 1) สถานภาพของงานวิจัยเกี่ยวกับลักษณะของงานวิจัยด้านการศึกษาปฐมวัย 2) สถานภาพของงานวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 3) สถานภาพของงานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนรู้/การพัฒนาเด็กปฐมวัย และ 4) สถานภาพของงานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัย โดยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยชี้แจงกับคณะผู้ช่วยวิจัย จำนวน 3 คน ในการใช้แบบสำรวจงานวิจัยพร้อมให้ทดลองกรอกข้อมูลงานวิจัยลงในแบบสำรวจนั้น และผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความถูกต้องและเที่ยงตรงของการกรอกข้อมูลจนได้ข้อมูลถูกต้องทุกคน
2. ผู้วิจัยและคณะผู้ช่วยวิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลที่พิมพ์เผยแพร่ในรูปของเอกสารที่มีอยู่ในห้องสมุดของหน่วยงานและสถาบันการศึกษาต่าง ๆ รวมทั้งที่เผยแพร่(Online) ผ่านเครือข่าย(Web) ต่าง ๆ ทางอินเทอร์เน็ต (Internet) ได้จำนวน 222 เรื่อง
3. การเก็บข้อมูล เริ่มต้นจากการรวบรวมรายชื่อและบทคัดย่องานวิจัย ที่รวมพิมพ์เป็นเล่มและสืบค้นจากเครือข่ายทางอินเทอร์เน็ตก่อน แล้วจึงศึกษางานวิจัยฉบับสมบูรณ์พร้อมถ่ายเอกสารบางส่วนที่เกี่ยวข้องกับผลการวิจัยมาศึกษาเพิ่มเติม
4. ผู้วิจัยนำแบบสำรวจงานวิจัยที่รวบรวมข้อมูลได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลแล้วนำมากำหนดรหัส (Code)
5. ผู้วิจัยนำแบบสำรวจงานวิจัยที่รวบรวมได้ไปบันทึกข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรม Microsoft Excel ในการจัดเรียงและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการแจกแจงนับจำนวนความถี่และคำนวณค่าสถิติร้อยละ ตามขอบเขต หัวเรื่องและประเด็นเนื้อหาสาระที่ศึกษา และสังเคราะห์ผลการวิจัยด้วยเทคนิคการนับคะแนนเสียงและการวิเคราะห์เนื้อหา
6. นำเสนอข้อมูลในรูปของตารางประกอบการบรรยายได้ตาราง และการบรรยายความเรียงตามประเด็นที่ศึกษา

## การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้การแจกแจงนับจำนวน โดยการจำแนกข้อมูลตามขอบเขต หัวเรื่องและเนื้อหาสาระที่ศึกษาได้แก่ ปีที่พิมพ์ ประเภทของการวิจัย รูปแบบของการวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และวิเคราะห์จำนวนงานวิจัยในแต่ละเรื่องโดยใช้ค่าสถิติคือ ความถี่ และร้อยละ

2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการสังเคราะห์ผลการวิจัยที่เป็นข้อค้นพบโดยใช้เทคนิคการนับคะแนนเสียงและการวิเคราะห์เนื้อหา โดยทำการสังเคราะห์ผลการวิจัยจำแนกตามประเด็นที่กำหนดด้วยกระบวนการดังนี้

2.1 รวบรวมงานวิจัยที่มีตัวแปรตามและตัวแปรอิสระ ตัวเดียวกันซึ่งถือว่าเป็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกัน

2.2 แบ่งงานวิจัยออกเป็น 3 กลุ่มตามประเด็นสถานการณ์ที่กำหนด ได้แก่ 1) งานวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 2) งานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนรู้/พัฒนาการของเด็กปฐมวัย และ 3) งานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัย

2.3 แจกแจงงานวิจัยในแต่ละกลุ่มตามผลการวิจัย โดยการสรุปผลการสังเคราะห์เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้น ตัวแปรตาม และองค์ประกอบย่อยที่ศึกษา และให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับเนื้อหาสาระที่เป็นข้อค้นพบหรือผลการวิจัยโดยจำแนกตามตัวแปรและองค์ประกอบย่อยที่ศึกษา